

Utskrift fra Sollia fjellstyres møtebok 22.10.2019

Det ble avholdt fjellstyremøte tirsdag 22. oktober 2019 klokken 1900 på Fjellstyrekontoret.

Følgende saker ble behandlet

Sak 26/2019 Godkjenning av protokoll

Sak 27/2019 Referatsaker

Sak 28/2019 Revidering av beitevedtekter for Setningen og Atnedalen statsallmenning

Sak 29/2019 Søknad om økonomisk støtt til Fossedagene 2019

Sak 30/2019 Søknad om å øke andelen innenbygdsterreng under elgjakt

Sak 31/2019 Eventuelt

Følgende møtte:

Repr. fra Sollia:		3	2	
Medlem	Oppmøte	Vara	Oppmøte	
Ole Sollien- <i>Leder</i>	1	Håkon Edvard Nettet		
Hans Bondal- <i>Nestleder</i>		Ellen Marie Tangen	1	
Einy Brænd		Tina Buddeberg	1	
Tor Einar Skogesal	1	Øyvind Lien		
Turid Hoffstad	1	Lise Andersen		

Repr. fra Ringebu:		2	0	
Medlem	Oppmøte	Vara	Oppmøte	
Christen Bårdsløkken	1	Hilde Sønsteli		
Jan Erik Brenden	1	Turid Elise Kaus		

Vi bekrefter herved at møteboka er ført i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

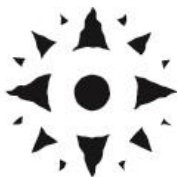
Sted/ dato: .....

Sak 26/2019 Godkjenning av protokoll

Protokoll fra fjellstyremøte 20. august 2019 ble lagt frem for godkjenning. Protokollen ble underskrevet av de som var på møtet.

Sak 27/2019 Referatsaker

- A. Brevjournal (*Sekretær*)
- B. Budsjettprognoser (*Sekretær*)
- C. Status vei til Atnsjøen (*Sekretær*)
- D. Status villreinjakt, elgjakt og småviltjakt (*Sekretær*).

Referatsakene til etterretning

Sak 28/2019 Revidering av beitevedtekter for Setningen og Atnedalen statsallmenning

Dokumenter vedlagt saken: Utkast til nye beitevedtekter for Setningen og Atnedalen statsallmenning

Bakgrunn

Gjeldende vedtekter for beitebruk i Setningen og Atnedal statsallmenning er 35 år gamle og stammer fra 1984. Beitebruken og antall beitebrukere har endret seg mye siden den gang og beitevedtektene er dermed modne for revidering.

Saksbehandlers merknader

Fjellevens § 3 gir fjellstyret myndighet til å «administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov».

Videre regulerer kap IX Beitebruken. I § 6 heter det her at «Fjellstyret fastset nærare reglar om ordninga av beitebruken innan statsallmenningen. Reglane kan mellom anna gå ut på inndeling av beitet i felt, fastsetjing av beitetider og avgrensingar i talet på beitedyr av dei ulike slag innan dei einskilde beitefelt. I reglane skal det seiast frå om det skal vere høve til beiting med lausfe og i tilfelle på kva vilkår».

Setningen og Atnedalen har i dag beiting fra beitelag, enkeltbrukere og streifbeite. Det beites med både storfe, sau, hest og geit. Beitevedtektene må definere de ulike aktørene og områdene de benytter. Det bør også settes et tak på antall dyr som kan slippes per kvadratkilometer. Dette for at

beitet ikke forringes. Det samme arealet beites også av villreinen i Rondane sør. Omfanget av reinbeitet er vanskelig å kvantifisere, men sommerbeite deles med sikkerhet med husdyra.

Beitekapasitet er et mål på hvor mye dyr som kan beite i et område slik at man oppnår best mulig produksjon av kjøtt og samtidig ikke forringer beitegrunnlaget på lengre sikt. Stor-Elvdal kommune som helhet er i en NIBIO-rapport fra 2016¹ oppført med 60% av arealet som mindre godt beite og at de beste beiteområdene er i barskogbeltet. I beiterregistreringer for Storfjellet beitelag² blir området Storvola og Prestbuhøgda klassifisert som mindre godt beite. Dette området er representativt for allmenningen.

I henhold til tabell 1 er beitekapasiteten for mindre godt beite 33-54 sau /km² eller 7-11 storfe /km².

Tabell 1: Beitekapasitet for dyr på utmarksbeite med et förbehov på 1 f.e. (sau) og 5 f.e. (storfe) per dag. Tabellen forutsetter et jamt beiteopptak gjennom sesongen. Tabellen er bearbeidet etter Tveitnes (1949)³.

Fôropptak per dag	Beitekvalitet	Dyr per km ²	Dekar per dyr
1.0 f.e. (Sau)	Mindre godt beite	33-54	30-19
	Godt beite	55-76	18-13
	Svært godt beite	77-108	13-9
5.0 f.e. (Storfe)	Mindre godt beite	7-11	150-95
	Godt beite	11-15	90-65
	Svært godt beite	15-22	65-45

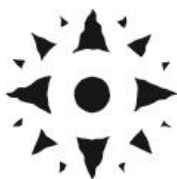
Vedtektene bør legge opp til god informasjonsflyt mellom beitebrukerne og fjellstyret. Det bør meldes inn årlig hvor mange dyr som skal slippes, hvor de skal slippes og kontaktinformasjon til gjeter. Likeså bør det etter endt beitesesong rapporteres hva som faktisk ble sluppet og hvor store tap som er registrert. Fjellstyret lager egne skjema som kan benyttes til dette.

---

¹Beiteressursar i Hedmark, ressursgrunnlag i utmark og areal av innmarksbeite i kommunar og fylke, NIBIO-rapport VOL. 2, NR. 59, 2016

²VEGETASJON OG BEITE I BEITEOMRÅDET TIL STORFJELLET BEITELAG, Rapport Skog og landskap 06/2013

³Tveitnes, A. 1949. Norske fjellbeite. Bind II. Det Kgl. Selsk. for Norges vel. Oslo, 167 s.

Beitetidene må som minimum følge forskrift om beiteforbud i Stor-Elvdal. Denne definerer et beiteforbud i utmarka i tidsrommet 1.oktober til 1.juni.

Streifbeite forekommer fra Storfjellet beitelag, Østkjølen og Vuludalen beitelag, samt enkeltbrukere. Høyesterett har i Feiring-saken fra Eidsvoll kommune satt opp noen kriterier for streifbeiterett (Rt-1990-1113)⁴:

- Dyreeier skal ikke betale for det gresset som høstes i naboens utmark ved streifbeite.
- Grunneier kan selv begrense beitingen ved gjerdehold. Grunneier kan også ta i bruk eiendommen til andre formål selv om dette hindrer beiting. Den som har streifbeite, kan ikke kreve erstatning for tapet av en streifbeiterett.
- Streifbeiting fritar for vokteplikten.
- Dyrene må slippes i et område der dyreeieren har beiterett.
- Streifbeiting er en rett som ikke kan utnyttes systematisk.

Fjellstyret har dermed få muligheter til å begrense streifbeite med mindre denne foregår systematisk.

Forslaget til beitevedtekter bør sendes på bred høring og med lang frist for tilbakemeldinger. Alle som antas å beite i allmenningen i dag bør inviteres til høringen.

Saksbehandlers forslag til vedtak

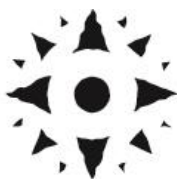
1. Saksbehandlers forslag til beitevedtekter sendes ut på høring med frist for innspill 15.01.2020
2. Følgende skal inviteres til høring: Ramshytta gjeterlag, Brettingsdalen fe gjeting og alle enkeltbrukere som i dag utøver beiterett i allmenningen.
3. Høringsinnspill og endelig utkast behandles på fjellstyremøte i januar 2020

Møtebehandling

Saksbehandlers utkast ble diskutert og det var enighet om at det skulle vurderes å ta inn momenter fra beitevedtektene fra 1984. Fjellstyrets ønsket at det skulle settes ned en arbeidsgruppe som skal behandle saken videre.

---

⁴ <http://www.nsg.no/beite-og-bruksrett/hva-er-streifbeiterett-article5144-2670.html>. Hentet 31.07.19.

Vedtak

1. Saken bearbeides videre av en arbeidsgruppe med innspill til nytt utkast før neste fjellstyremøte
2. Til dette velges Ole Sollien, Hans Bondal og Hans-Petter Ruud

Enstemmig vedtatt

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og begrunnet, og sendes Sollia fjellstyre innen 3 uker fra kunngjøring av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. forvaltningslovens §§ 18 og 19

Sak 29/2019 Søknad om økonomisk støtt til Fossedagene 2019

Dokumenter vedlagt saken: Søknad om økonomisk støtte til Fossedager 2019

Bakgrunn

Foreningen «FOSSDAGENE I SOLLIA» søker i søknad av 14.08.19 om økonomisk støtte til sitt arrangement Fossedagene 2019 som arrangeres for 27 gang i år. Årets arrangement avholdes 6-8.september og har Sollias bureisningshistorie som hovedtema. Det søkes om kr. 10 000,- fra Sollia fjellstyre til arrangementet.

Saksbehandlers merknader

Sollia fjellstyre har tidligere støttet slike arrangement med hjemmel i fjelllovens § 11, 3 ledd og har hadde bidrag til allmenntilrettelegging som egen post i budsjettet. Videre i §11 heter det at:

«...Er overskotet større enn det som trengst til tiltak innan allmenningen, kan det av det overskytande løyvast midlar til føremål som tek sikte på å styrkje næringsgrunnlaget i dei bygdene som har rett til allmenningsbruk...»

Da fjellstyre de senere år ikke har hatt det nødvendige overskuddet i fjellkassa har det heller ikke blitt budsjettet med midler til fordeling.

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Sollia fjellstyre har ikke budsjett for 2019 til å yte tilskudd til allmennyttige tiltak og det gis dermed avslag på søknad om økonomisk støttet til Fossedagene i Sollia.

Enstemmig vedtatt

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og begrunnet, og sendes Sollia fjellstyre innen 3 uker fra kunngjøring av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. forvaltningslovens §§ 18 og 19

Sak 30/2019 Søknad om å øke andelen innenbygdssterreng under elgjakt

Dokumenter vedlagt saken: Søknad om økt innenbygdsandel på elgjakt

Bakgrunn

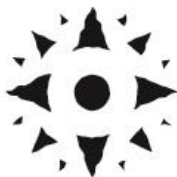
Kristian Brænd (innenbygdsjeger i Sollia/Stor-Elvdal) søker i epost av 20. august 2019 om fjellstyret kan øke andelen elgterreng som prioriteres innenbygds først. Han opplyser også til saksbehandler på telefon at det er flere innenbygdsjegere som ønsker elgjakt uten at det finnes ledige jaktfelt. Han mener at unge innenbygdsjegere bør prioriteres høyere.

Saksbehandlers merknader

Innenbygds jaktlag kan gis en viss fortrinnsrett til jaktfelt. Grunnregelen er at maks 60 % av fellingstillatelsene kan forbeholdes innenbygdsboende j.fr retningslinjer til forskrift om viltforvaltning på statsgrunn (rundskriv 5/1990). Dispensasjon til annen fordeling kan gis av Miljødirektoratet. Enkelte andre fjellstyrer har fått innvilget en annen fordeling enn 60/40.

For skillet mellom innenbygds og utenbygds på elgjakt er det de til enhver tid gjeldende kommunegrenser som danner denne grensen. Dette er ulikt f.eks småviltjakt og villreinjakt.

Antall innenbygdsboende i gamle Sollia kommune, og altså innenbygds til villrein- og småviltjakt hos Sollia fjellstyre, er få. Derimot er innenbygds til elgjakt, som da er hele Stor-Elvdal kommune, en betydelig større gruppe. Disse har allikevel god tilgang på elgjakt ellers ved både private jaktrettighetshavere og gjennom kommuneskogen.

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Sollia fjellstyre søker miljødirektoratet om å tilby innenbygdsjaktlag først ved tildeling av elgjakt.
2. Jaktfelt som takkes nei til av innenbygdsjaktlag tilbys utenbygdsjaktlag.

Møtebehandling

Fjellstyret diskuterte litt rundt forskjellen på å ha innenbygdsjegere kontra utenbygdsjegere på elgjakt. Det er blant annet lik pris for innenbygds og utenbygdsjegere på elgjakt i statsallmenningen, men utenbygdsjegeren antas å gi større ringvirkninger for annet næringsliv i bygda. Det er i dag relativt få aktive innenbygdsjegere som er interessert og fjellstyret ser derfor ikke behovet for å endre gjeldende praksis med 60/40 fordeling.

Vedtak

Fjellstyret opprettholder gjeldende praksis for tildeling av elgjakt i henhold til rundskriv 5/1990.

Enstemmig vedtatt

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og begrunnet, og sendes Sollia fjellstyre innen 3 uker fra kunngjøring av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. forvaltningslovens §§ 18 og 19

Sak 31/2019 Eventuelt

Tina Buddeberg spurte hvordan moseplukkingen i statsallmenningen blir fulgt opp. Det tenkes da spesielt på hvordan plukkingen påvirker natur og dyreliv i området. Det ble uttrykt bekymring for om plukkingen vil svekke lavens konkurransevne mot f.eks røsslyng, og på hvilke effekt den økte aktiviteten rundt plukking kunne forventes å ha på dyrelivet i området og da spesielt villreinen. Det ble fra andre fjellstyremedlemmer holdt fram at plukking til dette formålet kun var å regne som en uttynning og at man ikke plukket «svart», noe som vil si å fjerne laven helt. Så lenge det blir plukket på denne måten så har man mulighet til å plukke igjen om noen år. De pågående klimaendringen spiller selvfølgelig en større rolle for konkurransen mellom lav og andre arter nå enn i tidligere tider, men denne effekten vet man mindre om. Det ble enighet om at man burde følge opp moseplukkingen fremover og se hvordan det plukkes. De områdene det plukkes i er lite aktuelle for villrein og kvitkrull under tregrensa er heller ikke er veldig viktig som beite for villreinen da den ofte ligger under tykt snødekke. Sekretæren skal undersøke dette tema videre.